

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

1. Nazwa

M U R PRZYKOŚCIELNY Z BRAMĄ I KAPLICAMI

2. Czas powstania

1896 r.

3. Miejscowość

P O L I C Z N A

4. Adres

ul. bł. Sykulskiego 1

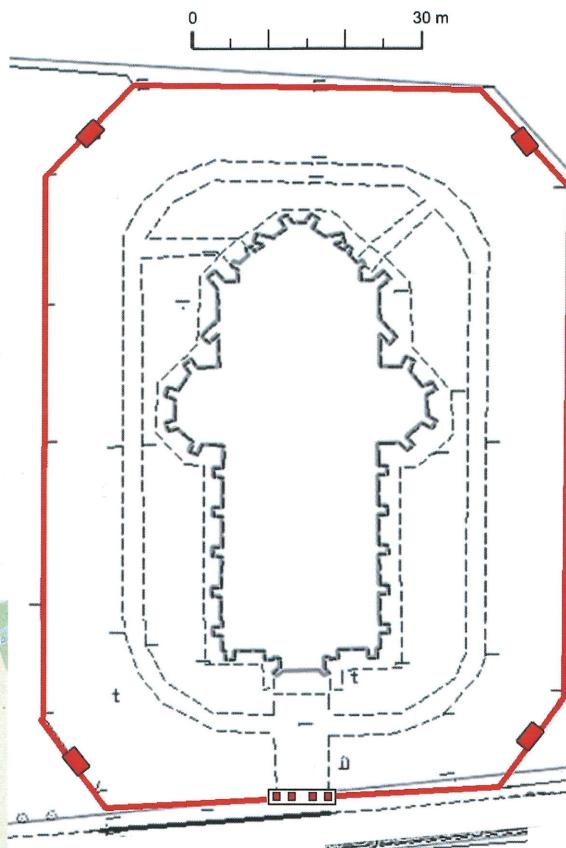
nr ewidencyjny działki 271

nr księgi wieczystej [REDACTED]

11. Materiały graficzne

Fot. 1. Brama główna, widok od południa.

**Plan orientacyjny
1:20 000**

<https://www.openstreetmap.org/>

5. Przynależność administracyjna

województwo **mazowieckie**

powiat **zwoleński**

gmina **Policzna**

6. Współrzędne geograficzne

N: 51°27'04" E: 21°37'40.8"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

Policzna

8. Właściciel i jego adres

**Parafia Rzymskokatolicka pw. św.
Stefana w Policznej, ul. bł.
Sykulskiego 1, 26-720 Policzna**

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Formy ochrony

Gminna Ewidencja Zabytków

12. Historia (w tym przebudowy, remonty, konserwacje),
autorzy, styl

Ogrodzenie wokół kościoła pw. św. Stefana zostało wybudowane w 1896 r., z materiału ofiarowanego przez hr. Stefana Przeździeckiego. Po wzniesieniu w latach 1889–1896 r, kościoła według projektu Jerzego Wernera z Tyrolu, fundacji hr. Marii z Tyzenhauzów Przeździeckiej, staraniem ks. Antoniego Grudzińskiego. Konsekracji kościoła dokonał 30 sierpnia 1894 r. bp. Antoni Franciszek Sotkiewicz.

Mur z bramą w stylu neogotyckim.

13. Opis

SYTUACJA: ogrodzenie otacza kościół parafialny pw. św. Stefana, swym zasięgiem zajmuje niemal połowę dużej działki parafialnej nr 271. W drugiej części posesji znajduje się plebania, otoczona ogrodem z nasadzeniami ozdobnych drzew i krzewów. Teren plebanii otoczony odrębnym ogrodzeniem modułowym z siatki. Teren kościelny na planie nieregularnego czworokąta o ściętym narożniku północno-wschodnim. Zlokalizowany w północno-wschodniej części wsi, otoczony siecią dróg, od południa i wschodu ulicą bł. Sykulskiego, od zachodu drogą krajową nr 79 im. Stefana Żeromskiego, od północy ślepą uliczką bez nazwy, oddzielającą sąsiednią posesję. Na północ w odległości ok 500 m zespół pałacowy Przeździeckich, wraz z parkiem i stawami (od północy i wschodu). Kościół oraz pałac usytuowane na osi północ-południe. Od północy w bezpośrednim sąsiedztwie posesji parafialnej budynek szkoły i boisko.

MATERIAŁ I KONSTRUKCJA:

Ogrodzenie murowane, zbudowane z cegły, układanej w wątku krzyżowym, na fundamencie z kamieni polnych. Założone na planie prostokąta o ściętych narożnikach, usytuowane poprzecznie w stosunku do układu działki. W narożnikach cztery kaplice. Od południa brama główna. Od północnego wschodu furtka prowadząca na teren plebanii, od południowego zachodu brama wjazdowa na plac kościelny.

Ogrodzenie pełne o zróżnicowanych wysokościach prostokątnych przęseł dostosowanych do rzeźby terenu.

Przęsła muru, zbudowane analogicznie na całej długości o powtarzalnej szerokości za wyjątkiem krótszych przęseł flankujących kaplice. Fundament z kamieni polnych, widoczny miejscowo, w największym stopniu w obrębie muru południowego. Cokół wyodrębniony o zróżnicowanych wysokościach. W każdym przęśle zarówno od frontu jak również placu kościelnego prostokątna pozioma płycina, wypełniona wypukłym prostokątnym polem, utworzonym z jednej warstwy cegieł. Górna krawędź płyciny zaakcentowana, wysuniętą przed lico warstwą cegieł o układzie główkowym lub wozówkowym (prawdopodobnie efekt późniejszych remontów). Przęsła przykryte dwuspadowymi betonowymi daszkami. Pod nim gzyms prostokątny, utworzony z rzędu cegieł układanych główkowo. Przęsła rozdzielone filarami, w formie pionowych słupów na rzucie kwadratu, z obu stron (placu kościelnego i frontu) niemal na całej długości dekorowane blendą zamkniętą łukiem ostrym. W zwieńczeniu dwuspadowe daszki z płyt betonowych.

Kaplice usytuowane w narożnikach ogrodzenia, wysunięte przed lico muru o powtarzalnym kształcie architektonicznym, będącym uproszczoną i zminiaturyzowaną formą świątyni. Każda z kaplic dostępna od strony placu kościelnego założone na rzucie prostokąta, przykryta dwuspadowym dachem, zwieńczonym metalowym krzyżem. Otwarta od frontu ostrołukowym perspektywicznym otworem-portalem, flankowym przez półkolumny z głowicami wyprofilowanymi od frontu kirlichowo. W szczycie wypukły krzyż. Wewnątrz kaplicy murowany postument. Wnętrze kaplic, głowice kolumn postumenty i krzyże w szczycie, tynkowane i malowane na biało. W kaplicy od południowego zachodu popiersie św. Jana Pawła II, w kaplicy od północnego - zachodu figura św. Floriana, w kaplicy od północnego – wschodu figura św. Teresy, w kaplicy od południowego – wschodu figura Pięty. Obramienie kaplic stanowią półprzęsła oraz filary ustawione symetrycznie o formie architektonicznej analogicznej jak w pozostałej części ogrodzenia. Ściana tylna kaplicy dekorowana szeroką ostrołukową blendą w formie pseudo-portalu.

Ciąg dalszy na wkładce

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa 6 130 m ² (teren przykościelny)	16. Przeznaczenie pierwotne ogrodzenie kościoła	17. Użytkowanie obecne Ogrodzenie kościoła
18. Stan zachowania Ogólny stan zachowania obiektu: dostateczny, miejscowo zły <ul style="list-style-type: none"> • brama odchylona od pionu, • liczne uszkodzenia i ubytki cegieł, spoiny w wielu miejscach wypłukane, zdegradowane, utraciły właściwości wiążące, • pęknięcia muru, • uszkodzenia i ubytki betonowych daszków, • elewacja kaplicy św. Jana Pawła II, przemalowana, • liczne późniejsze przemurowania i naprawy. 		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie Zagrożenia: <ul style="list-style-type: none"> • brak bieżącego remontu obiektu. Postulaty konserwatorskie: <ul style="list-style-type: none"> • ze względów technicznych konieczny jest remont ogrodzenia kościelnego, obejmujący ustabilizowanie fundamentów i muru, konserwację techniczną i estetyczną muru. 	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

- 1) Wiśniewski J. Ks., *Dekanat kozienicki*, Radom 1913.
- 2) *Katalog Zabytków Sztuki w Polsce*, red. J. Z. Łoziński, B. Wolff, tom III województwo kieleckie, zeszyt 6, powiat kozienicki, Warszawa 1958.

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst mgr Ewelina Maciejczyk, IX 2022 r.

plany, rysunki mgr Ewelina Maciejczyk, IX 2022 r.

fotografie mgr Ewelina Maciejczyk, IX 2022 r.

Maciejczyk

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

26. Załączniki

1. Miejscowość	POLICZNA	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres MUR PRZYKOŚCIELNY Z BRAMĄ I KAPLICAMI ul. bł. Sykulskiego 1, 26-720 Policzna	6. Zawartość załącznika: Opis, plan sytuacyjny, rzut, fotografie 1-6.
2. Gmina	Policzna		
3. Powiat	zwoleński		
4. Województwo	mazowieckie		

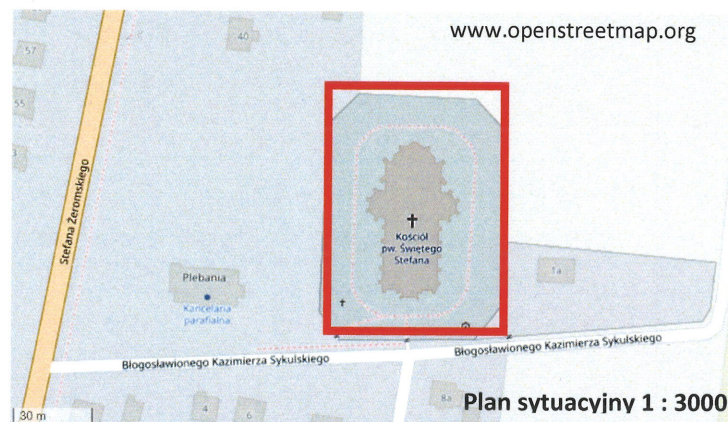
13. Opis cd.

Brama główna usytuowana centralnie w krótszym boku ogrodzenia od strony południowej, na osi wejścia głównego do kościoła. Architektonicznie nawiązuje do formy oraz dominant występujących w obrębie elewacji frontowej. Trójosiowa, centralnie brama wjazdowa, po bokach furtki, zamknięte łukami ostrymi, rozdzielone filarami, szerszymi po obu stronach bramy i węższymi na skrajach przy furtkach. Filary niemal na całej wysokości dekorowane wąskimi blendami zamkniętymi łukami ostrymi. Od strony placu kościelnego blendy jedynie w filarach flankujących bramę wjazdową. Szczyty bramy i furtki dekorowane gzymsami schodkowymi. Brama szersza i wyższa niż boczne furtki. Brama, furtki oraz filary zwieńczone trójkątnymi szczycikami, z dwuspadowymi daszkami z betonu. Od frontu w szczytach obu furtek tabliczki kamienne z wrytymi datami po lewej stronie /Z 1889/ po prawej stronie /K1896/, ponad bramą pusta kamienna tabliczka. W blendzie filara po lewej stronie bramy wjazdowej we wnęce tablica z metalu z napisem /PADLI NA POLU CHWAŁY/ODPIERAJAC Z GRANIC PAŃSTAWA POLSKIEGO/POD WODZĄ JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO/NAWAŁĘ NAJEŹDŹCÓW W LATACH 1918/20/BYZDRA JÓZEF, SYN ROLNIKA/FURGA PIOTR, SYN ROLNIKA/GDALA JAKÓB, SYN ROLNIKA/ IWAŃCZY ANTONI, SYN ROLNIKA/ KRAWCZYK JAN, SYN ROLNIKA/ PODSIADŁY STANISŁAW, SYN ROBOTNIKA ROLNEGO/ SKAWIŃSKI JAN, SYN ROLNIKA/ WOŁOSZYN WŁADYSŁAW, SYN ROLNIKA/ KU WIECXNEJ PAMIĘCI PRZYSZŁYCH POLOLEŃ/ TABLICĘ NINIEJSZĄ UFUNDOWAŁA/ GMINA POLOICZNA. Brama i furtki otwierane do wewnątrz (placu). Brama dwuskrzydłowa, furtki jednoskrzydłowe, ażurowe zbudowana z pionowych prętów, wzmocnione poprzecznie i na skos płaskownikami. Elementy pionowe zakończone powtarzalnym motywem stylizowanych lili. Centralnie w obu skrzydłach rozeta w formie akantu.

Furtka na plebanię usytuowana w zachodniej części ogrodzenia, flankowana przez dwa słupki z ostrołukowymi blendami po stronie zewnętrznej.

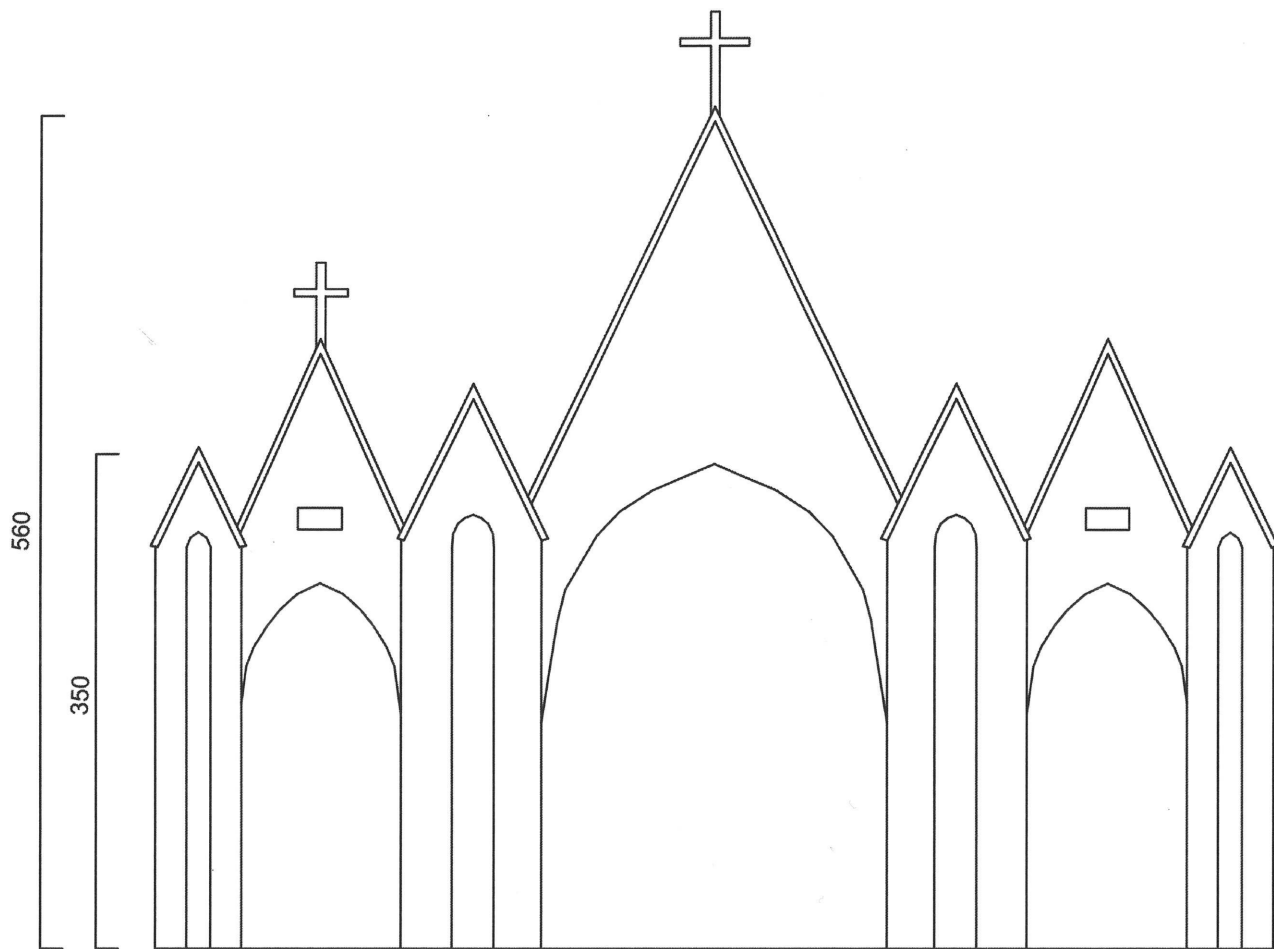
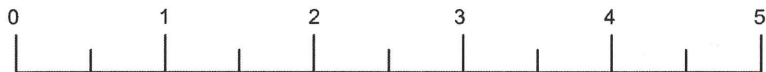
Furtka jednoskrzydłowa otwierana do wewnątrz, jak furtki w bramie głównej.

Brama wjazdowa na plac kościelny, usytuowana w południowo-zachodniej części obrodzenia, po bokach słupki, dekorowane ostrołukowymi blendami od strony wewnętrznej i zewnętrznej Brama dwuskrzydłowa, otwierana do wewnątrz jak w bramie głównej.

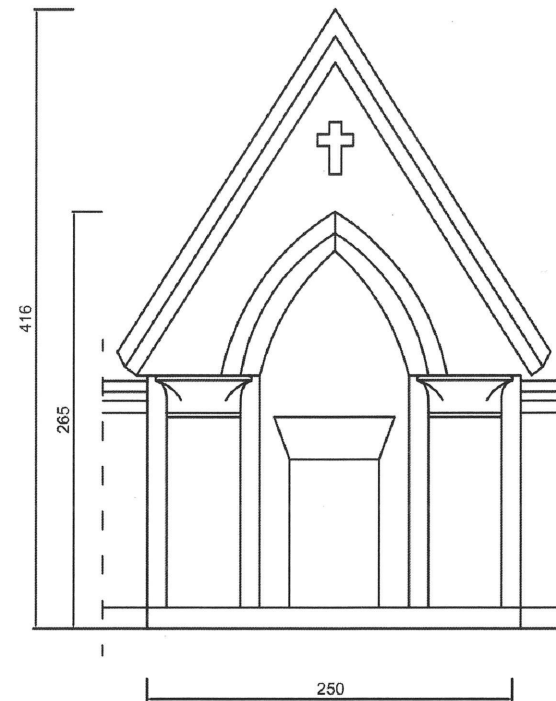
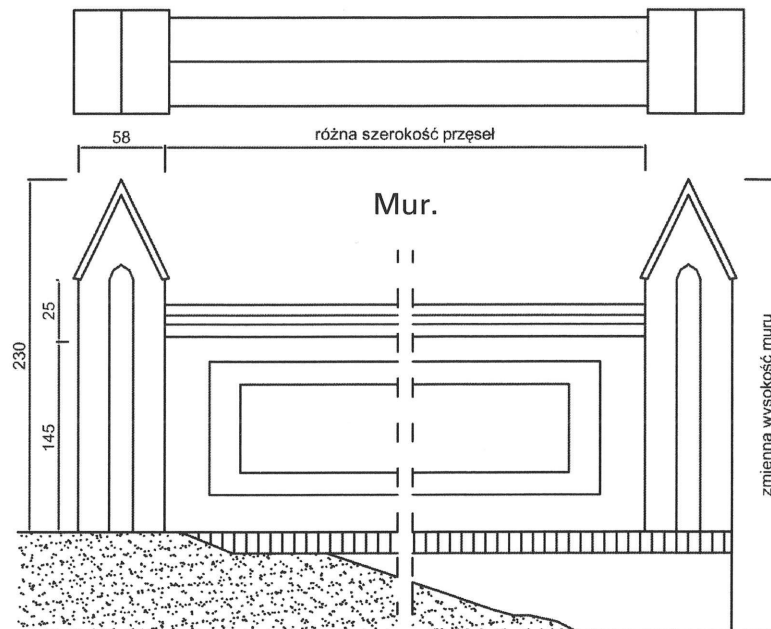

Fot. 2. Fragment muru od południa, widok z zewnątrz.

Opracowanie załącznika: mgr Ewelina Maciejczyk,
(data i podpis) IX 2022 r.

Brama główna, widok od południa.

Kaplica.

1. Miejscowość	POLICZNA	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres MUR PRZYKOŚCIELNY Z BRAMĄ I KAPLICAMI ul. bł. Sykulskiego 1, 26-720 Policzna	6. Zawartość załącznika: fotografie nr 3-9.
2. Gmina	Policzna		
3. Powiat	zwoleński		
4. Województwo	mazowieckie		

Fot. 3. Mur zachodni, widok z placu kościelnego.

Fot. 4. Mur zachodni, widok z zewnątrz (od plebanii).

Fot. 5. Kaplica południowo-zachodnia.

Fot. 6. Kaplica południowo-wschodnia.

Fot. 7. Kaplica północno-wschodnia.

Fot. 8. Kaplica północno-zachodnia.

Fot. 9. Fragment muru.